

Ilmoituspäätös, eläinsuoja, MTY Nokka Jussi ja Kalle

Rakennus- ja ympäristölautakunta 27.08.2025
2629/11.01.00.07/2025

Valmistelija ympäristönsuojelupäällikkö Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi, 02 778 7800

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee lihasikalan ympäristöluvan päivittämistä.

Ilmoituksen tekijä

MTY Nokka Jussi ja Kalle
Y-tunnus 3379630-8

Toiminta ja sen sijainti

Lihaseikojen tuotanto kahdessa sikalarakennuksessa kiinteistöllä 734-700-5-3, Kiikala, osoitteessa Uuden-Hirveläntie 359, 31400 Somero.

Sikalat sijaitsevat peltovaltaisella alueella ja rajanaapurissa on ilmoituksenvarainen lypsykarjatala, jonka asuinrakennus on sikalaa lähin naapurin asuinrakennus noin 150 m päässä. Lähin oja kulkee noin 130 m päässä tilan luoteispuolella. Alueen maaperä on hiekkamoreenia ja savea. Lähimmät seuraavat asuinrakennukset sijaitsevat noin 190 m päässä kaakossa ja 340 m päässä luoteessa Someron kaupungin puolella.

Ilmoituksen tekemisen peruste

Ympäristönsuojelulaki 115a §
Ympäristönsuojelulaki, liite 4, kohta 5 a)

Viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulaki 115a §, 4. mom.

Asian vireilletulo

Ilmoitus on tullut vireille 5.5.2025.

Ilmoitukseen pyydettiin täydennyksiä, jotka saatiin 6.5.2025. Ilmoituksen vireilläolosta tiedotettiin kuuluttamalla siitä 9.5.-16.6.2025 Salon kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Asiakirjat ovat olleet nähtävinä kuulutusajan Salon kaupungin verkkosivuilla. Ilmoituksesta on tiedotettu erikseen 9.5.2025 postitetulla kirjeellä 8 asianosaiselle.

Ilmoituksesta ei pyydetty lausuntoja.

Muistutuksia ja mielipiteitä ei esitetty.

Tiivistelmä toiminnasta ja sen laajuudesta

Lihasekala toimii kahdessa rakennuksessa, siten että sikojen kokonaismäärä on 1150. Eläinmäärä nostetaan nykyisestä 880 lihaseasta 1150 lihasekaan. Toimintaa ei olla laajentamassa, vaan kyseessä on ympäristöluvan päivittäminen nykyainsäädäntöä vastaavaksi. Ympäristö lupa on myönnetty vuonna 1998 eläinmäärälle 1150 lihasekaa.

Vanhempi sikarakennus on valmistunut vuonna 1974 ja uudempi 2001. Vanhempi rakennus on ollut pois käytöstä ja nyt se on tarkoitus korjata sikalakäyttöön. Vanhaan sikalaan sijoitetaan 270 lihasekaa ja uudemmassa sikalassa pidetään edelleen 880 lihasekaa. Molemmat sikalat toimivat lietelantamenetelmällä.

Tilalla on kolme käytössä olevaa lietesäiliötä. Suurin on piha-alueen pohjoisreunassa sijaitseva noin vuonna 2000 rakennettu 2500 m³ pyöreä betonielementtisäiliö. Toiseksi suurin on piha-alueen keskellä sikaloiden välissä sijaitseva 1970-luvulla rakennettu 600 m³ pyöreä betonielementtisäiliö. Lisäksi vanhan jo käytöstä poistetun sikalarakennuksen yhteydessä on 200 m³:n neliskanttinen katettu betonisäiliö. Yhteensä lannanvarastointitilavuutta on siten 3300 m³. 1150 lihasialle tarvitaan 12 kk lantatilavuutta 2760 m³. Säiliöt täytetään pudotuskaivosta säiliön alaosaan. Kuormausalueet ovat murskepintaisia.

Lannanlevityspeltoa on käytettävissä 144 ha, josta omaa on 104 ha, vuokrapeltoa 40 ha. Lantaa ei luovuteta muualle levitettäväksi. Ilmoituksen mukaiselle sikamäärälle tarvittava lannanlevitysala on 128 ha.

Tilalla on kolme polttonestesäiliötä. 5 m³ säiliötä, jossa on sähköpumppu, ylitäytönestön laponestolaite ja kaksoisvaippa, käytetään koneiden tankkaamiseen. 12 m³ säiliötä, jossa on laponestolaite, käytetään tankkaukseen ja kuivurisäiliönä. 2,7 m³, jossa on laponestolaite, käytetään sikalan lämmittämiseen.

Kemikaalit, kuten lannoitteet ja öljyt varastoidaan hallissa betonilattialla. Öljytuotteiden varastossa on öljynerotuskaivo. Kasvinsuojeluaineet ja desinfiointiaineet säilytetään lukitussa varastossa ja eläinlääkkeet jääkaapissa.

Sikalarakennuksissa ei ole wc:tä ja sikalan pesuvedet johdetaan lietesäiliöön.

Jätteinä syntyy sekajätettä, muoveja, jäteöljyä ja öljyisiä jätteitä sekä akkuja ja paristoja. Sekajätteen noutaa L&T ja muut jätteet kierrätetään kierrätyspisteissä. Vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa ja katetussa tiivispohjaisessa varastossa. Kuolleet eläimet säilytetään traktorin kauhassa odottamassa toimitusta Honkajoelle kerran viikossa.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy MTY Nokka Kalle ja Jussi:n ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaisen ilmoituksen eläinsuojan toiminnasta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Tämä päätös korvaa tilalle 23.3.1998 Kiikalan kunnan ympäristölautakunnan myöntämän ympäristölupapäätöksen.

Eläinsuojan toiminnassa on noudatettava Valtioneuvoston asetusta (138/2019) ilmoituksen varaisista eläinsuojista ja Valtioneuvoston asetusta (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyllä tavalla, ellei seuraavissa määräyksissä toisin määrätä. Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä ilmoituksessa annettujen eläinmäärien lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Ilmoitus on päätöksen liitteenä.

Määräykset

1.

Toiminnan aloittamisesta ilmoitetussa laajuudessa on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

2.

Alueen puhtaat hulevedet, kuten katolta muodostuvat vedet, tulee johtaa ja imeyttää maahan. Kulkureitit ja lastausalueet tulee muotoilla siten, että alueelle ei muodostu lammikoitumista ja että likaantuneet hulevedet johdetaan ja tarvittaessa käsitellään siten, että niistä ei aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa.

3.

Lantaa ja pilaantuneita rehuja on käsiteltävä ja hyödynnettävä ne siten, ettei käsittelyn ja hyödyntämisen aikana aiheudu valumia, ravinnepäästöjä, teiden likaantumista, roskaantumista tai kohtuutonta rasisusta naapureille. Vahingon tai onnettomuuden seurauksena ympäristöön joutunut lanta on välittömästi korjattava talteen.

4.

Lietesäiliöt ja muut lantavarastot on tyhjennettävä perusteellisesti vuosittain. Tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava varastojen kunto ja havaitut puutteet on korjattava välittömästi.

5.

1970-luvulla rakennetun 600 m³:n lietesäiliön elementtien saumat on saumattava uudestaan vuoden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

6.

Lannan käsittely- ja levitysajankohtaa sekä levityspeltoa valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristön viihtyisyystekijät ja naapureille aiheutuva hajuhaitta. Lannan käsittelyä ja levitystä tulee välttää yleisinä juhlapäivinä ja juhlatilaisuuksien aikana.

7.

Lantaa ei saa levittää luokitelluille pohjavesialueille eikä vedenottamoiden suoja-alueille. Pohjavesialueen muodostumisalueen ulkopuolella kuivalantaa voi levittää edellyttäen, ettei levittämisestä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Tulvaherkille pelloille lantaa saa levittää vasta kevättulvien kuivuttua. Lannan syyslevitys tulvaherkille pelloille on kielletty.

8.

Öljytuotteet ja kemikaalit on säilytettävä suljetussa ja lukitussa tilassa. Kemikaalien alla on oltava suojakaukalo mahdollisten vuotojen varalta. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeita.

9.

Polttonesteverastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa ja niiden kunto tulee tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Tankkauspaikan tulee olla tiivispohjainen (esim. betoni tai asfaltti) ja muotoiltu siten, että mahdolliset vuodot eivät valu maaperään ja että ne voidaan ottaa talteen. Säiliöiden täyttö- ja tankkauspaikan läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuodon imeyttämistä varten. Tarvittavat muutokset on toteutettava vuoden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

10.

Haittaeläimiä, kuten rottia, hiiriä ja karpäsiä tulee tarvittaessa torjua rehuhygieniaan, yleiseen viihtyisyyteen ja eläinsuojan rakenteisiin aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

11.

Toiminnassa syntyvän jätteen käsittelyssä on noudatettava Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä. Eri jätelajit on pidettävä erillään toisistaan ja toimitettava niille tarkoitetuille vastaanotto- tai käsittelypaikoille. Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle.

12.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Kirjanpidosta tehty vuosittainen yhteenveto on toimitettava seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Yhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot lantamääristä ja levityspaikoista ja -aloista
- jäljennökset uusista enintään viisi vuotta vanhoista lannan ravinneanalyyseistä
- jäljennökset uusista tai muutetuista pellon vuokrasopimuksista, lannanlevityssopimuksista tai lannan luovutussopimuksista
- tiedot kuolleiden eläinten määristä ja toimituspaikoista
- tiedot toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

13.

Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

14.

Häiriö- ja poikkeustilanteista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai merkittävää haittaa naapureille, on ilmoitettava välittömästi Salon kaupungin ympäristönsuojelupalveluihin. Öljy- ja kemikaalivahingoista tulee aina ilmoittaa Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle (häätäkeskukseen) varsinaisten torjuntatoimien suorittamiseksi.

15.

Toiminnan olennaisesta lisäämisestä tai muuttamisesta, lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

16.

Toiminnan loppuessa tai keskeytyessä on varastoitu lanta ja muut jätteet toimitettava asianmukaiseen hyötykäyttöön tai keräykseen.

RATKAISUN PERUSTELUT

Toiminnan sallivan ilmoitus päätöksen edellytykset

Toiminnassa noudatetaan, mitä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta.

Toiminnasta ei annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisten

luonnonolosuhteiden huonontumista eikä vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Koska kyseessä on olemassaolevan toiminnan lupapäätöksen päivittäminen, Valtioneuvoston asetuksen (138/2019) ilmoituksen varaisista eläinsuojista mukaista vähimmäisetäisyyttä ja siitä poikkeamista ei ole sovellettu päätöstä tehtäessä. Toiminnan sijoittumisen edellytyksistä on päätetty ympäristölupamenettelylain mukaisessa ympäristölupapäätöksessä 23.3.1998.

Päätöksessä on otettu huomioon valtioneuvoston hyväksymä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027 vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 28 §:n mukaisesti.

Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Päästöjen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi annetut lupamääräykset perustuvat ajantasaiseen ympäristönsuojelulainsäädäntöön ja parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Määräysten perustelut

Määräys 1: Ilmoituksenvarainen eläinsuoja kuuluu valvontasuunnitelman mukaisesti valvottaviin laitoksiin. Jotta eläinsuoja voidaan merkitä valvontasuunnitelmaan ja sen säännöllinen valvonta voidaan aloittaa, on viranomaisen saatava tieto toiminnan aloitusajankohdasta.

Määräys 2: Määräyksellä varmistetaan, että likaantuneita hulevesiä syntyy mahdollisimman vähän ja että hulevesistä ei aiheudu ympäristönpilaantumisen vaaraa.

Määräys 3: Määräyksellä varmistetaan, ettei lannan ja pilaantuneiden rehujen käsittely ja kuljetus aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Lannan varastointi sekä lantavarastojen täyttö ja tyhjennys ovat toimintoja, joista saattaa aiheutua päästöjä, jos toimintaa ei harjoiteta riittävällä huolellisuudella ja varovaisuudella.

Määräys 4: Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen. Tyhjiin varastojen rakenteet voidaan samalla tarkastaa silmämääräisesti mahdollisten vaurioiden varalta.

Määräys 5: Valtioneuvoston asetus (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta määrää, että lantavarastojen on oltava vesitiiviitä. Vuonna 2024 valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella havaittiin, että elementtien saumojen välistä vuotaa vettä altaaseen. Säiliön ikä huomioiden havainto antaa syyn edellyttää lietesäiliön kunnon parantamista.

Määräys 6: Lannan levityksestä aiheutuva hajuhaitta on kestoaltaan lyhytaikaista. Lannan levityksestä aiheutuvaa haittaa voidaan kuitenkin vähentää välttämällä levitystä sellaisina ajankohtina, jolloin siitä aiheutuisi ilmeistä haittaa.

Määräys 7: Lannan käyttö lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla aiheuttaa pohjavesien pilaantumisen riskin. Siksi lannan käyttö pelloilla, jotka sijaitsevat luokitelluilla pohjavesialueilla, on kielletty. Kuivalannan levittäminen pohjavesialueen muodostumisalueen ulkopuolella on sallittu, sillä varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolella maaperä ei yleensä ole

niin vettä läpäisevää, että kuivalannan levityksestä aiheutuu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Määräykset 8 ja 9: Polttonesteiden ja kemikaalien oikealla varastoinnilla estetään terveyshaitat sekä maaperän tai pinta- ja pohjaveden pilaantumisen vaara. Tankkauspaikan riittävällä suojauksella ja sen läheisyyteen sijoitetuilla imeytysaineilla voidaan ehkäistä maaperän pilaantumista mahdollisessa vahinkotilanteessa

Määräys 10: Torjumalla haittaeläimiä estetään terveyshaitat ja viihtyvyyshaitat.

Määräys 11: Jätteiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä niiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn estetään haitallisten vaikutusten syntyminen.

Määräys 12: Raportointimääräys on annettu viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Viranomaisen saamien tietojen avulla voidaan seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja annettujen määräysten noudattamista.

Määräys 13: Parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaita työmenetelmiä käyttämällä vähennetään toiminnasta aiheutuvia haittoja ympäristölle.

Määräys 14: Määräyksellä varmistetaan tiedon kulku valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa.

Määräys 15: Toiminnan olennainen muuttaminen tai laajentaminen edellyttää uuden ilmoituksen tekemistä. Toiminnan muutokset voivat vaikuttaa myös valvontatoimiin. Valvonnan takia viranomaisella on oltava ajan tasainen tieto toiminnanharjoittajasta, jotta yhteydenotot onnistuvat tarvittaessa nopeasti. Toiminnan loputtua valvontaviranomainen tekee tarvittavat muutokset valvontaohjelmiin ja tietojärjestelmiin. Tämän vuoksi tieto lopettamisesta on toimitettava myös ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Määräys 16: Määräyksellä varmistetaan, että toiminnan päättyessä siitä aiheutuneet riskit ympäristölle poistuvat.

Ilmoituspäätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia ja ympäristöön kohdistuvia riskejä lisäävä tai muu olennainen muutos toiminnassa aiheuttaa velvollisuuden uuden ilmoituksen tekemiseen.

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän ilmoituspäätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta päätöksen estämättä noudatettava.

Ilmoituspäätös raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta, tai toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta, tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai toiminta on lopetettu.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-8, 11-12, 14-17, 19-20, 22, 39a, 42-44, 51, 53, 70, 83, 85, 87-89, 94, 115a-115e, 134, 170, 172, 178, 190, 191, 205 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3-4, 11, 13, 15a §
Valtioneuvoston asetus (138/2019) ilmoituksen varaisista eläinsuojista.
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15, 16, 17, 28, 29, 72, 122 §
Valtioneuvoston asetus (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta
Jätehuoltomääräykset Lounais-Suomessa
Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ilmoituspäätöksen käsittelymaksu on 1050 €. Maksu perustuu Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan 14.6.2023 (§ 64) hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy MTY Nokka Kalle ja Jussi:n ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaisen ilmoituksen eläinsuojan toiminnasta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Tämä päätös korvaa tilalle 23.3.1998 Kiikalan kunnan ympäristölautakunnan myöntämän ympäristölupapäätöksen.

Eläinsuojan toiminnassa on noudatettava Valtioneuvoston asetusta (138/2019) ilmoituksen varaisista eläinsuojista ja Valtioneuvoston asetusta (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyllä tavalla, ellei valmistelun mukaisissa määräyksissä 1-16 toisin määrätä. Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä ilmoituksessa annettujen eläinmäärien lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Ilmoitus on päätöksen liitteenä. Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet, käsittelymaksu ja muutoksenhaku ilmenevät valmistelusta.

Päätös

Tiedoksianto

Päätöksestä ilmoitetaan osoitteessa www.salo.fi/kuulutukset. Asiakirjat valitusosoituksineen ovat nähtävillä Salon kaupungin verkkosivuilla www.salo.fi, kaupunki ja päätöksenteko, esityslistat ja pöytäkirjat, rakennus- ja ympäristölautakunta 27.8.2025.

Päätös

Hakija

Salon kaupunki, ympäristöterveydenhuolto

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat

Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Riskienhallinta / Maatalouskohteiden ympäristöluvut

Tieto päätöksestä
Asianosaiset